

NOKUT
postmottak@nokut.no

Sted: Oslo
Dato: 09.10.2020
Vår referanse: 20/00433
Deres referanse: 19/10258

HØRINGSUTTALELSE – ENDRING I FORSKRIFT OM ANSETTELSE OG OPPRYKK I UNDERVISNINGS- OG FORSKERSTILLINGER

Vi viser til høringsbrev av 02.07.20 med forslag til justeringer av bestemmelsene om de utdanningsfaglige kompetansekravene.

Norges musikkhøgskole legger stor vekt på pedagogisk kompetanse ved tilsetning i alle undervisningsstillinger, og har gjort det lenge før de skjerpede kravene til utdanningsfaglig kompetanse ble lagt inn i forskriften. Vi støtter derfor fullt ut intensjonene bak kravene. Vi mener imidlertid at forskriften i større grad burde overlates til institusjonene å lage de detaljerte reglene for hvordan intensjonene skal oppfylles, i stedet for å forsøke å detaljregulere dette slik forskriftsendringen fra 2019 og det foreliggende forslaget tar sikte på. Det er mange hensyn som er vanskelig å ivareta i enkle og kortfattede formuleringer som skal gjelde på tvers av alle fagområder og i alle situasjoner. Til sammenligning overlater forskriften til institusjonene fullt og helt å definere standardene for vitenskapelig nivå og kunstnerisk nivå, innenfor de overordnede formuleringer som er benyttet i forskriften. Institusjonene har vist seg i stand til å forvalte dette på en god måte, ikke minst gjennom godt nasjonalt samarbeid innen fagmiljøene. Vårt prinsipale standpunkt er derfor at kravene til utdanningsfaglig kompetanse i forskriften bør gjøres mindre detaljerte og at det i større grad bør overlates til institusjonene å utforme de detaljerte kravene, jf forskriftens § 1- (1).

Ut over denne prinsipielle holdningen, har Norges musikkhøgskole følgende kommentarer til de konkrete forslagene.

Strukturen i § 1-2 og § 1-4

Vi forstår hensikten med å endre strukturen i §§ 1-2 og 1-4 som foreslått, men det vil være en fordel om oppbygningen likevel holdes innenfor det som er etablert i andre paragrafer i forskriften, eventuelt at andre paragrafer justeres tilsvarende. For eksempel er det uheldig om §§ 1-2 og 1-4 får nye innledende formuleringer («for å bli ansatt som ...»), mens §§ 1-3, 1-5, 1-6 og 1-7 ikke blir endret tilsvarende.

§ 1-4 Kompetansekrav for ansettelse i stilling som førsteamanuensis

Vi støtter forslaget til presisering av bestemmelsene, men vil forslå følgende justeringer:

- I § 1-4 (3) kunne det gjerne komme en presisering om at toårsfristen ikke gjelder ved søknad om opprykk, jf tilsvarende formulering i unntaksbestemmelsen i § 1-2 (4).
- Med presiseringen av at kompetansen som er beskrevet innledningsvis i § 1-4 (2) kan oppnås gjennom enten a) eller b), så passer formuleringen av første setning i § 1-4 (4) egentlig bare for alternativet som er beskrevet i b). For å dokumentere at

ferdighetene i andre ledd er oppnådd gjennom alternativ a), bør dokumentasjonen først og fremst være dokumentasjon av programmet som er gjennomført. Vi vil foreslå at en omarbeidet versjon av første setning i § 1-4 (4) flyttes opp som et tillegg til § 1-4 (2) b). Institusjonene vil nok uansett oftest stille krav til systematisk framstilling av pedagogisk erfaring som går ut over minimumskravet, og det er dekket gjennom siste setning i 1-4 (4).

§ 1-2 Kompetansekrav for ansettelse i stilling som professor

Vi støtter muligheten for å gjøre unntak fra hovedregelen også på professornivå, ved å innføre en toårsfrist. Imidlertid er formuleringen «særlig tungtveiende grunner» ikke særlig presis. Det er mulig at intensjonen er at formuleringen skal oppfattes slik at det er i svært sjeldne tilfeller at unntaksbestemmelsen skal komme til anvendelse. Imidlertid er eksempelet som er benyttet i argumentasjonen for unntaket, søker «*med lang erfaring fra utlandet, men som mangler den utdanningsfaglige kompetansen*», en aktuell situasjon ved de aller fleste utlysninger av professorater. Det vil uansett være institusjonens egen vurdering av hva som er «tungtveiende» som vil gjelde. Kanskje kunne formuleringen i stedet være «*Søkere som ikke oppfyller kravene etter § 1-4 andre ledd kan, etter særskilt vurdering ved institusjonen, ansettes med forbehold om at kravene oppfylles innen to år.*»

Også her burde det komme en presisering om at unntaket ikke gjelder ved søknad om opprykk, slik det er gjort i § 1-2 (4).

§ 1-2 (3) er formulert som et *tillegg* til det som er beskrevet i § 1-2 (2), og det framstår av sammenhengen som underforstått at dette tillegget er noe som skal bygge på den grunnleggende kompetansen og som skal være utviklet etter at denne er etablert. Det virker lite logisk å kreve dokumentasjon av videreutviklingen av kompetansen, mens det gis unntak fra kravet om grunnleggende kompetanse. Kravet i § 1-2 (3) er også formulert slik at det ikke vil være mulig å bli tilsatt som professor uten først å ha tjenestegjort i lavere stilling ved en utdanningsinstitusjon, noe som etter vår vurdering er svært uheldig. Det må være mulig å rekruttere til professorater også utenfra utdanningsinstitusjonene. Her bør det, i det minste, innføres en tilsvarende unntaksordning som for § 1-2 (2), etter særskilt vurdering ved institusjonen. Vi vil også peke på at kriteriene er ganske upresise. Hvordan *dokumenterer* man kvalitetsutvikling i egen undervisning? Hvis man forestiller seg at det er mulig å måle og dokumentere utviklingen, så kan man tenke seg en kvalitetsskala fra 1 til 10. En utvikling fra trinn 1 til trinn 3 på denne skalaen vil da tilfredsstille kravet for å kunne bli professor, mens stillstand på trinn 8 eller 10 ikke vil tilfredsstille kravet.

I § 1-2 (4) er det gjort en svært uheldig endring som det er vanskelig å se begrunnelsen for. I gjeldende forskrift heter det at «*kunstnerisk formidlingskompetanse (kan) erstatte utdanningsfaglig kompetanse*», dvs det samlede kompetansekravet som nå framgår av forslaget § 1-2 (2) og (3). I forslaget er dette endret til at «*kunstnerisk formidlingskompetanse (kan) erstatte grunnleggende kompetanse innen undervisning og veiledning*», dvs. bare kravet som gjelder for førsteamanuensiskompetanse, som beskrevet i forslaget § 1-2 (2). Dette er ikke i tråd med hensikten med unntaksordningen, etter vår vurdering. Unntaksordningen i dagens § 1-2 (4) kom inn i forskriften etter at bl.a. Norges musikkhøgskole i høringsrunden påpekte at det for kunstutdanninger er svært viktig å kunne rekruttere (ofte utenlandske) søkere til professorater uten at de har hatt en karriere i utdanningsinstitusjoner på lavere kompetansenivåer. Vi må derfor innstendig be om at denne unntaksordningen videreføres slik den er formulert i dagens forskrift.

Vi vil samtidig peke på at både dagens forskrift og forslaget bruker begrepet «*utøvende kunstnerisk kompetanse*». Lest bokstavelig innebærer det at skapende kunstnerisk

kompetanse ikke er omfattet. Vi tror denne innskrenkningen ikke er tilsiktet, og den virker i alle fall ikke gjennomtenkt. Vi foreslår derfor at formuleringen endres til «utøvende eller skapende kunstnerisk kompetanse», eller aller helst bare «kunstnerisk kompetanse». I samsvar med begrepsbruken i forskriftens § 1-1 (2) er det for øvrig mer presist å si «*på grunnlag av kunstneriske kvalifikasjoner*».

Med vennlig hilsen

Peter Tornquist
rektor

Tove T. Blix
Direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.